

V(S)O CAMPUS – INCLUSIEF ONDERWIJS

DE SCHOOL IS DE BOUWPLAATS VAN DE SAMENLEVING EN DAAR HOORT IEDEREEN BIJ!

We staan op een uniek moment in de geschiedenis. Vanuit het ministerie van OC&W worden de contouren van de werkagenda 'Route naar inclusief onderwijs 2035' duidelijk (zie bijlage) én in Emmeloord zijn we in de voorbereidende fase van een campus in nieuwbouw. De uitgelezen kans om nu in te stappen en de route naar inclusief onderwijs hier concreet vorm te geven.

Wij hopen over 5 jaar in de omgeving Emmeloord te zien dat een vmbo leerling – wanneer hij in de stad loopt - tegen een jongen met syndroom van down kan zeggen: "Hey, ik ken jou, want jij zit bij mij op school!". Daarom willen wij de volgende vragen stellen aan de gemeente: 'Wat is de visie van de gemeente op inclusief onderwijs? Wat wil de gemeente betekenen voor alle leerlingen uit Emmeloord en omgeving?' Wij streven naar een onderwijsvoorziening waar ieder kind welkom is! Alle leerlingen verdienen de mogelijkheid om met elkaar op te groeien, om van én met elkaar te leren. Vanuit deze kernwaarde werken de VO en VSO scholen samen.

Maatschappelijk belang

In de laatste brief van het ministerie van OC en W staat beschreven dat alle kinderen en jongeren recht hebben op onderwijs, als essentiële stap naar volwaardige en gelijkwaardige deelname aan de samenleving. Dit willen we realiseren door een inclusief onderwijssysteem, waarbij jongeren met en zonder een extra onderwijssteuning samen naar school gaan.

De minister schrijft: "Ieder kind heeft het recht om zich volledig te kunnen ontwikkelen en ontplooiën op het gebied van mentale en fysieke mogelijkheden, persoonlijkheid, talenten en creativiteit en te worden voorbereid voor een volwaardige en gelijkwaardige deelname aan de samenleving. Dat begint in het onderwijs, daar werken we aan de inclusieve maatschappij van morgen. Daarom is het belangrijk dat jongeren samen opgroeien, samen leren en met respect en tolerantie met elkaar omgaan. Om zo te ervaren dat iedereen anders is en anders denkt. Zo leert ook elk individu andere vaardigheden door het leren van en met elkaar. Daarnaast draagt elkaar vaker op school ontmoeten bij aan de burgerschapsontwikkeling van jongeren. Kortom zo leren we dat diversiteit de norm is." VO en VSO op één campus draagt bij aan gelijkwaardige behandeling en gelijkwaardige deelname aan de samenleving.

Huisvesting

Wij zien voor ons dat we onderwijs aanbieden in één gebouw voor het VSO, op de VO-campus, in een veilige leeromgeving met verschillende richtingen ('afdelingen'); een deel van het gebouw die zich toespitst op cluster 3 leerlingen, een deel wat zich richt op de vmbo-leerlingen en weer een andere deel wat cluster 4 leerlingen bedient, et cetera. Daarnaast zijn er gemeenschappelijke delen, zoals praktijkruimtes en een ontspanningsruimte (aula). De leerlingen kunnen 'zonder jas aan te trekken' overlopen naar een afdeling wanneer hun leerproces dat toe laat. De leerlingen horen bij elkaar, maar kunnen op zichzelf zijn in hun eigen deel. Dit betekent dat je de geborgenheid en veiligheid (welbevinden) kan bieden in één gebouw die nodig is om een leerling de volgende stap te laten maken. Door met verschillende scholen in één gebouw te zitten kunnen diverse ruimtes met elkaar worden gedeeld, waardoor minder gespecialiseerde dure lokalen nodig zijn. Voorbeelden van gedeelde ruimtes:

- Technieklokalen voor hout, metaal, fietstechniek, lassen.
- Groen lokaal, kas.
- Horeca
- Zorg en welzijn
- Beweegruiimte (bewegend leren, PMT, Weerbaarheidstraining, ed.)

- Kaarsenmakerij

Het is van belang dat de gebouwen 'flexibel' worden gemaakt. In de architectuur en bouw moet rekening gehouden worden met integratie, symbiose. Daarnaast moet het vloeiend in te zetten zijn bij krimp en groei, zodat dit opgelost kan worden zonder het plaatsen of bijbouwen van gebouwen.

Onderwijskundig

Om te voorzien in inclusief onderwijs is het noodzakelijk dat leerlingen samen met elkaar leren. Door in één gebouw te huisvesten kunnen zowel praktijk- als theorievakken door de verschillende scholen aan de leerlingen worden aangeboden. Elke leerling dient binnen de school een passende plek te krijgen waar zij optimaal tot ontwikkeling komt.

Wanneer we met VO en VSO op de campus zitten kunnen we zorgen voor een breed onderwijsaanbod waartussen de leerling gemakkelijk (letterlijk en figuurlijk) een switch kan maken om de juiste ondersteuning te krijgen. Hierbij is te denken aan leerlingen die één of meerdere vakken volgen bij de andere school en op termijn aan symbiose klassen (lessen). Bijvoorbeeld: leerlingen van Casteleijn College, Plantage en Vakcollege zitten samen één klas terwijl ze een vak volgen, zoals Edelsmeden, Zilvermeden of lussen, aangeboden door een vakdocent van één van de scholen.

Daarnaast kunnen de leerlingen binnen het VSO gediplomeerd worden via het Staatsexamen en die route is ook mogelijk als extra kans voor reguliere VO-leerlingen die aan het eind van hun schoolloopbaan dreigen af te haken voor een diploma-traject. Deze maatwerkmogelijkheden, ook voor leerlingen die dreigen uit te vallen vanwege omstandigheden zoals bv. ziekte, kunnen we in gezamenlijkheid krachtig vormgeven. Het risico op drop-out leerlingen zal daardoor verminderen. De omkering is ook mogelijk: door de onderwijskundige verbinding tussen VSO en VO kunnen er ook kansen gecreëerd worden voor VSO-leerlingen om regulier examen te doen.

Daarnaast zijn er cross overs mogelijk om maatschappelijke betrokkenheid van leerlingen te stimuleren in onderwijskundige situaties.

Formatie

Om tot kwalitatief goed onderwijs te komen in de Noordoostpolder is het van belang om goed onderwijspersoneel te hebben. Vanwege de huidige ontwikkelingen omtrent het lerarentekort is het in maatschappelijk belang noodzakelijk om met elkaar samen te werken om tot een optimaal onderwijsaanbod te komen voor de leerlingen in de Noordoostpolder. Door het gezamenlijk inzetten van onderwijspersoneel kan beter en efficiënter worden voorzien in kwalitatief goed onderwijs.

Ondersteuning voor leerlingen

Het inzetten van de gezamenlijk expertise is essentieel om tot goed onderwijs te komen voor de leerlingen in de Noordoostpolder. Alle gedragsdeskundigen dienen nauw met elkaar samen te werken, zodat de expertise breed ingezet kan worden in het belang van het kind. We zien kansen een geïntegreerde Rebound op te zetten met een specialistisch centrum tussen de bestaande bouw van het Vakcollege en het VSO-gebouw waarin observatie, analyse en specifieke gedragsaanpak centraal staan. De positie en de werkwijze op deze manier van de Rebound kan binnen de campus versterkt neergezet worden door de verschillende expertises dichtbij en een gezamenlijke inzet. Op deze manier kan onthechting van kinderen worden voorkomen, wat een stabielere ontwikkeling mogelijk maakt.

Door deze nauwe samenwerking is de afstroom richting het voortgezet speciaal onderwijs op de lange termijn lager. En zijn de casussen met zorg sneller in beeld, waardoor sneller preventief ingezet kan worden op de zorg.

Hier kan de synergie tussen VO en VSO juist problemen snel analyseren en wordt uitwisselen en actie richting de leerling bevorderd.

Door deze manier van werken, werken we preventief tegen uitval van de leerlingen. Dit voorkomt dat (intensieve) jeugdzorg ingezet moet worden. Het stimuleert de pedagogische professionalisering van de onderwijsmedewerkers op de Campus.

Sociale veiligheid en preventie

Door samen op één campus te zijn, creëren we een betere leer- en ontwikkelomgeving, zowel cognitief als sociaal-emotioneel wat de eigenwaarde, het zelfvertrouwen van alle leerlingen vergroot. Alle VO en VSO scholen in de Noordoostpolder hebben zich ten doel gesteld om gezamenlijk het veiligheidsklimaat van de scholen te verbeteren. Om overlast, vandalisme en criminaliteit te voorkomen en bestrijden en zorgwekkend gedrag van leerlingen vroegtijdig te signaleren en tegen te gaan.

Door samen op de campus te zijn, is samenwerking op dit preventieve vlak, zoals beschreven in ons NadaNOP akkoord en het Lokaal Preventieakkoord beter te realiseren.

Overleg met de zorgcoördinatoren van de scholen en de andere partners, zoals jeugdagent, preventiewerker van Tactus, sociaal verpleegkundige van GGD en leerplichtambtenaar en gebiedsregisseurs van gemeente zijn laagdrempelig binnen de campus te organiseren. Er is sneller in beeld welke knelpunten er zijn, hoe we hierin het beste kunnen samenwerken en welke ondersteuning er hierbij nodig is. Bij deze integrale aanpak zullen alle leerlingen op de V(S)O-Campus baat hebben doordat leerlingen beter kunnen worden voorbereid op deelname aan de complexe samenleving.

De jongerenwerkers van Carrefour zijn verantwoordelijk voor het verbinden van jongeren in de leeftijdscategorie van 12 t/m 23 jaar. Het jongerenwerk richt zich op gedragsbeïnvloeding, het leren aangaan van sociale verbindingen met anderen, zoals leeftijdsgenoten, buurtbewoners en het stimuleren van maatschappelijke participatie.

In deze hoedanigheid zouden we Carrefour als actieve partner binnen de campus willen verwelkomen. Het zou mooi zijn wanneer Carrefour na schooltijd op het terrein van de campus activiteiten kan organiseren, met als gevolg dat hierdoor op termijn jeugdproblematiek (jeugdzorg) voorkomen kan worden.

Vervolg

Het Plan van Eisen van het Vakcollege in de bestaande bouw is nog in ontwikkeling. Vanuit de VSO scholen denken we graag mee waar de synergie in ruimte (%) mogelijk is zodat dat er minder (kostbare) vierkante meters gebouwd hoeven te worden. Onze voorkeur gaat daarom uit naar scenario 2.

Wij zien absoluut meerwaarde in een rechtstreekse koppeling wat synergie-voordelen oplevert in de samenwerking.

Samenwerking op alle niveaus

Wanneer VO en VSO samen op de campus komen zal samenwerking en overleg op alle niveaus wenselijk en haalbaar zijn. Bestuurlijk overleg, directie overleg, Commissie van Begeleiding, ZAT, taakgroepen, werkgroepen en vaksecties zullen elkaar letterlijk en figuurlijk vinden. Een open, nieuwsgierige en leerzame houding is hiervoor van belang.

Bestuurders

Emmelwerda College
VariO Onderwijsgroep
Zonnebloemschool
Eduvier

